

CHOERILI SAMII PROHOEMIUM.

Choerili Samii prohoemium facundum, quo Persica sua commendauit, editum est inter Aristotelis commentaria ab Hugone Rabe *Anonymi et Stephani in artem rhetoricam commentaria* Berolini 1896 p. 328. Quod recte si distinguitur, legitur hoc modo:

Ἄ μάκαρ, ὅστις ἔην κείνον χρόνον, ἴδρις ἀοιδῆς
 Μουσάων θεράπων, ὅτ' ἀκήρατος ἦν ἐτι λειμών
 νῦν δ' ὅτε πάντα δέδασται, ἔχουσι δὲ πείρατα τέχραι.
 ὕστατοι ὥστε δρόμον καταλείπομεθ'. οὐδέ πη ἔστι
 5 πάντη παπταίνοντα νεοζυγὲς ἄρμα πελάσσαι.

Secundo uersu prohoemii Margitae idem hemistichium posuit poeta, quem Homerum fuisse credebant. hoc modo:
 Ἦλθέ τις εἰς Κολοφῶνα γέρον καὶ θεῖος ἀοιδός, Μουσάων
 θεράπων καὶ ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος (fragm. I Allen). Omne pratum, quod diuisum esse dicitur u. 3, nihil habet commune cum curriculo equorum, quod memoratur u. 4. Quare post *τέχραι* finalis interpunctio collocanda est nouaque incipit sententia u. 4, qua poeta comparatur cum auriga. Versu 3 δὲ in apodosi positum est, qua de proprietate sermonis exponitur ad A 58 ab interpretibus, pluribus exemplis collectis a grammaticis inde a Baeumleinio in libro de particulis Graecis Stuttg. 1861 p. 92. Quanta uero Atticae terrae gloria emicuit tragicae poeseos unica arte et noua, postquam hoc Choerili subtristi praeconio artes poeticas reliquas misello exitu periisse conclamatum est. Ultima sententia, quae uersibus 4 et 5 continetur, bipertita est. Priore parte: itaque nos, inquit, quod sumus seri et ultimi, curriculo excludimur. Sicuti enim Herodotus IX 96 med. scripsit *καταλειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ* neque segregari haec constructio potest a similibus locis VII 168 extr. *λειφθῆναι τῆς ναυμαχίης*, IX 19 init. *οὐκ ἐδικαίευν λείπεσθαι τῆς ἐξόδου*, item Choerili Samii constructio secerni nequit ab Ionicis Herodoti locutionibus. Posteriore autem parte sententiae queritur sese, quocumque circumspiciat, nullum posse currum inuenire, qui nouis equis sit iunctus: omnes nimirum agere equos uetulos cantherios decrepitos currus obsoletos. Quomodo haec ad argumenta epicae poeseos transferenda sint, non est quod dicam pluribus. Sed ultimum uersum 5 editor passus est eo modo legi in commentarii editione quomodo et in libris traditur et uulgo antea tradebatur: *οὐδέ πη ἔστι — πάντη παπταίνοντα*

νεοζυγές ἄρμα πελάσσαι. Qua in sententia HomERICA indicatur aperte imitatio. Nam in exitu prioris uersus 4 meminimus legi in uersus exitu *II* 110: οὐδέ πη εἶχεν, *χ* 140: οὐδέ πη ἄλλη cum eiusdem uocalis in eadem sede uersus detrimento, in ultimi uersus initio animaduertemus πάντοσε παπταίνων uel πάντοσε παπταίνοντε *N* 649 *χ* 380 legi cum dactylo molliore et aduerbii forma clariore. Sed ultimum uocabulum πελάσσαι quod tolerauit editor, antea merito reiecerat van Herwerden in libro *Lectiones Rheno Traiectinae* inscripto, qui editus est Lugduni B. 1882 p. 8: interpretationi enim sanae repugnat. Idem intellexerat ἐλάσσαι potius infinitium in hoc conexu sententiae aptissime scribi. Sed quod proposuit pro νεοζυγές ἄρμα πελάσσαι scribi oportere νεοζυγέ' ἄρματ' ἐλάσσαι, id et propter litterarum, quae traditae sunt turbas, et propter pluralem modum, qui offendit, displicet. Immo una addita littera et legi potius oportet hoc modo et scribi potest ἐκ πλήρους:

οὐδέ πη ἔστι

πάντη παπταίνοντα νεοζυγές ἄρμα <ἐ>πελάσσαι.

Vocabatur quidem talis scriptura ἐκ πλήρους, ueluti schol. ζ 131: εἶς' ὄμιμος] ἐκ πλήρους τὸ εἶσι αἱ Ἀριστάρχου: similia leguntur schol. A ad *A* 323 *B* 347 schol. T ad *II* 854, quae collegerat Lehrsus Quaest. ep. p. 49. Atque uerbum, quod legitur simplex *E* 237: ἀλλὰ σὺ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ' ἄρματα, καὶ τεὸ ἵππῳ, nihil nisi agitandi significat actionem. Hoc loco uero uerba πάντη παπταίνοντα demonstrant, simplex uerbum languere, praepositione opus esse addita. Neque enim currum agere tantummodo debet nouus auriga, sed currum mittere in certamen, addere currum eis curribus, qui iam missi sunt, sed nouis equis iuncti non erant. Verbum compositum habet Ilias *H* 223: ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν de aere clipeo inmisso, saepius adhibet Xenophon de equite, eum qui inmisit tanquam currum aduersario, ueluti hipparch. 3, 12: τὸ δεύτερον θάπτον ἐπελαύνει . . . τὸ τρίτον . . . τάχιστα ἀλλήλοις ἐπελαύνειν, de re equestri 8, 11: ἐπελαύνει τὸν ἵππον. Iam Herodotus *I* 164 init. scripsit: Ἀρπαγος ὡς ἐπήλασε τὴν στρατιήν, sed eadem qua Choerilus uerbi utitur forma Apollonius Rhodius *II* 797: ἐπελάσσαι ἄρμα, *Τυνδαροίδην Βέβρυξιν*, ubi in codicibus quibusdam uera, quam nos restitui Choerilo uolumus forma corrupta est simili modo, qui exhibent ἐμπελάσσαι uel ἐμπελάσαι: quae lectio est in scholiis.

Bonnae.

Fridericus Marx.